

ХРИСТИЯНКА

СПИСАНИЕ ЗА ХРИСТИЯНСКОТО СЕМЕЙСТВО

Нови бесилки!

Младежи — момчета и момичета — оксвани във вериги, се разкарват по военни съдилища и осъждат на смърт чрез обесване. Други господа и госпожи, едни по-рано, други по-късно, — вече сж обесени. Трети сж осъдени на тъмничен затвор до животъ или за по нѣколко години. Съдилищата продължаватъ още своята работа. Следственитѣ власти правятъ нови разкрития. Полицията — тайна и явна — задържа нови обвиняеми! И това върви така цѣли три месеца! Не се вижда края! Цѣлата страна е потърсена. Всички сж обзети отъ страхъ предъ бждещето! „Накжде вървимъ, какво ще стане съ отечеството“?! — Ето въпроситѣ, които занимаватъ болшинството добри граждани! И въпреки всичко това, нѣма опомняне! Не се взематъ сериозни мѣрки за бждещето!...

Издигайте колкото искате бесилки, се нови и нови. Сждете и изследвайте все по строго и по старателно. Наказвайте и затваряйте все повече и повече! Всички тия мѣрки нѣма нищо да допринесатъ, освенъ да разкриятъ, че има една дълбока гангрена въ народния организъмъ, една живеница въ нашето общество,

която все повече и повече го разяда и разлага. И вие, лѣкарите на тоя народъ, затваряте очи предъ тая гангрена, тая живеница!? Погледнете направо въ нея и вземайте частъ по скоро мѣрки за нейното лѣкуване... Бесилки!... Да, бесилки нови сж нуждни, но освенъ за жертвитѣ на гангрената, още и за *виновницитѣ*, за ония, които донесоха *заразата*, която разлага вече народния организъмъ! За тѣхъ, за тѣхъ сж нуждни!... Кои сж тия виновници.

— Ония, които внесоха безбожието въ нашитѣ училища и убиха всѣкаква вѣра у младежта.

— Ония, които изхвърлиха закона Божи изъ училищата, а колкото часове оставиха по вѣроучение, предадоха ги за преподаване на учители безбожници, за да се гаврятъ съ предмета.

— Ония, които отъ жажда за богатство наводниха България съ развратна литература и вмѣкнаха бацила на безсрамieto и разгулността въ душата на народа.

— Ония, които убиваха и продължаватъ да убиватъ съ дѣло и слово вѣрата въ нашитѣ обществени и държавни институти и доведоха народа до отчаяние.

— Ония, които вмъкнаха младежта въ калнитѣ партизански борби и, още неокрепнали въ живота, научиха я всичко да критикува и каля...

— Ония, които спокойно гледаха и гледатъ на всичко това разложение, въпреки това, че сж фактори въ държавата, които трябва да взиматъ мърки за пресичане потока на злото.

Ония.. О, тия *ония!* Тѣ сж тѣй много, тѣй много! Като започнешъ отъ духовника и държавника и свършишъ съ последния гражданинъ, — между всички ще намѣришъ тия „*ония!*“ Ей — тѣ именно заслужаватъ, справедливо заслужаватъ бесилкитѣ.

И вие, които сега сждите жертвитѣ, защо не издадете гласъ срещу истинскитѣ виновници, срещу първомайсторитѣ, първоучителитѣ?

Да допускаме ли, че вие не вниквате дълбоко въ сжщността на злото? — По вашитѣ сждебни книжа — да Вие сте спънати отъ формата на закона. Но въ душата си? Въ душата си не се ли убедихте, кой е първоконспираторътъ, първопредателътъ, първомайсторътъ?..

Излезте тогава и кажете своята сждийска дума! Искайте нови „бесилки!“ Нови, които да умъртвятъ злото, бацила на разложението!

Отворете вратата на сърцето си!

Еднажъ Господъ минавалъ по улицитѣ на гр. Иерихонъ. Подире му вървѣлъ много народъ. Мачалникътъ на митаритѣ — Закхей сжщо искалъ да види Небесния учителъ. Но тѣй като той билъ малъкъ на ръстъ, качилъ се на дърво. Христосъ го видѣлъ и му казалъ, да побърза да иде въ дома си и да го чака. Зарадвалъ се Закхей. Бързо отишълъ дома. Приготвилъ всичко за посрещане на скжпия Гостъ. Дошълъ Господъ. Сърцето на митаря се стопило отъ любовта Господня, както воскътъ се топи отъ огъня. И той извикалъ: „Господи, половина отъ имота си ще дамъ на беднитѣ и ако нѣкого съ нѣщо съмъ обидѣлъ,

четворно ще заплатя!“ На тоя викъ на разкаялата се душа Христосъ отговорилъ: „сега е дошло спасението на тоя домъ, тѣй като и той е синъ на Авраама. Синъ човѣшки е дошълъ да подири и спаси загиналото“.

Ако сега дойдеше Христосъ на земята, биха ли хората Го посрещнали тѣй, както го е посрещналъ Закхей, биха ли се вслушали въ Неговия гласъ и биха ли отговорили на Неговото чукане о вратата на сърдцето ни? Тогава следъ Него вървѣли тълпи народъ, ловили всѣка Негова дума. Хиляди страдалци вървѣли следъ Него, протягали Му своитѣ ржце, стремили се да се допратъ до Неговата дре-

ха, защото Той ги зовелъ така: „дойдете при Мене всички, които се трудите и сте отегчени, защото ще ви успокоя“. Биха ли сега го заобиколили всички, както тогава? Биха ли потърсили да се допратъ до Неговата дреха? — Разбира се, къмъ Него ще тръгнатъ ония, които сж измжчени отъ скърбитъ на живота, па и не всички. Мнозина отъ тѣхъ, както сега това става, по-скоро биха почнали да изливатъ своята скърбъ въ злоба и умраза къмъ богатитѣ и сититѣ, да роптаятъ на Бога, да се ругаятъ заради парче хлѣбъ надъ светата вѣра, да се подиграватъ съ държавата, да мразятъ и предаватъ своето отечество. Но и освенъ тия, ще се намѣрятъ още голѣмо множество хора, които не би отворили вратата на своето сърдце, не би пустинали въ него Христа, и не би почнали да гледатъ на Него и на околната тълпа съ любовитство, други — съ насмѣшка, а нѣкой съ злоба. Преди всичко, къмъ Христа нѣма да простратъ ржцетѣ си ония, които се разхождатъ изъ улицитѣ на градоветѣ съ червени знамена, като знакъ на това, че носецитѣ ги жадуватъ за кръвь и кръвь... Защо тѣ би тръгнали къмъ Спасителя? Наистина, тѣ се криватъ задъ Името му. Говорятъ че тѣ мратъ за свободата, братството, равенството и всеобщето благс. За ония завети, които Христосъ донесе на земята. Но това тѣ правятъ, за да излѣжатъ народа. Сърдцето имъ е пълно

съ умраза, злоба, завистъ. Жадуватъ не за свободата на доброто, а за разпасаността за правене на зло. Въ гонителствата си за братство, тѣ искатъ да продадатъ своя многострадаленъ народъ на злитѣ и коварни чужденци, особено на проклетитѣ отъ Бога отхвърлени евреи. Подъ знамето на равенството тѣ желаятъ да се докопатъ до властта и до почетнитѣ мѣста въ държавата. Всеобщото благо тѣ разбиратъ така, щото никой да не имъ препяствува да пълнатъ джобоветѣ си. Въ Христа тѣ не вѣрватъ. Ако Той сега дойдѣше при тѣхъ, тѣ биха Го взели не само за празенъ мечтателъ, но и за вреденъ човѣкъ. Тѣ, навѣрно, биха тѣй казали на Христа: „Защо си се явилъ срѣдъ насъ? Кой Те е викалъ тукъ? Ти си празенъ мечтателъ. Ти разрушавашъ онова, което ние съ такъвъ голѣмъ трудъ градимъ. Заради своето дѣло ние пролѣхме много кръвь, мнозина принесохме въ жертва. Сами сме готови да жертвуваме себе си. Ние се стараемъ да направимъ хората „съзнателни“, за да се борятъ за своитѣ права, за своята свобода, а Ти признавашъ само робството на грѣха, като казвашъ: „ако пребждите въ Моето слово, вие сте истински Мои ученици, и познавате истината, и истината ще ви направи свободни... Истина, истина ви казвамъ, всѣки, който прави грѣхъ, е робъ на грѣха!“ (Иоан. 8, 31—34). Ти проповѣдвашъ нѣкакво жалко самоотвержение. Говоришь, че

трѣбва човѣкъ да се откаже отъ себе си, да вземе кръста си и да върви следъ Тебе. Ние учимъ хората да върватъ въ себе си, гордо да държатъ своята глава, а Ти проповѣдавашъ нѣкаква си нищета духовна, нѣкакво си жалко смирение. Намъ сж нуждни борци за сатанинска свобода, които би били проникнати отъ безпощадна умраза къмъ — всички ония, които отиватъ срещу насъ, — борци, които безстрашно да хвърлятъ въ противникитѣ бомби, да ги разкъсватъ на парчета, да проливатъ потоци кървь, макаръ и невина, а Ти що говоришъ?

— Ти говоришъ диви приказки: обичайте враговетѣ си, добро правете на ония, които ви мразятъ и молете се за ония, които ви обиждатъ“. Ние желаемъ за смѣтка на чуждитѣ джобове да облагодетелствуваме бедния народъ, имота на богатитѣ да раздѣлимъ по равно между всички, макаръ заради това да трѣбва да се употребятъ бомби, ножове, брадви, огънь, револвери, а Ти заставашъ на срѣдата на пжтя ни и говоришъ за едно търпение до край! Ние искаме да устроимъ на земята земенъ рай, а Ти заповѣдашъ да не се събиратъ съкровища на земята, гдето молци и рѣжда ги ядатъ и гдето крадци ги подкопаватъ и крадатъ. Ти утешавашъ хората съ нѣкакви си задгробни награди, и съ то-

ва ги отвличашъ отъ тоя животъ, вземашъ имъ силата, която тѣ биха могли да употребятъ, за да устроятъ рай на земята. Миллиони хора страдатъ на земята, безъ да получатъ своя пай щастие, на който тѣ иматъ неоспоримо право. Ние не се жалимъ, само и само да ги ощастливимъ, а Ти... О, ако Ти би застаналъ на наша страна! но... Ти не си съ насъ. Поради това: или се махни отъ нашия пжтъ, или ти не трѣбва да живѣешъ...

Страшно е даже за православеи християнинъ да слуша тия дързки думи, които съвременитѣ безбожници биха казали на дошлия при тѣхъ Спасителъ. Но тъй като Спасителътъ сега не ходи по земята, тия нещастници насочвагъ цѣлата си сатанинска злоба къмъ служителитѣ на Църквата и къмъ всички върни нейни синове, които се осмѣляватъ да изобличатъ тѣхната измѣна, тѣхното кощунство, богохулство, разбойничество, грабежъ, убийство!...

Върни синове на Православната Църква! Нека не трѣгваме по пагубния пжтъ на нечестивитѣ. Да не слушаме тѣхнитѣ дяволски речи. Да се отзовемъ на позива на Христа, който чука въ вратата на нашето сърдце. Да отворимъ тия врата и да приемемъ Христа. Той тогава ще влѣзе при насъ и ще раздѣли съ насъ вечернята трапеза.

Христосъ

Кога *Списителю* на кръста
Багрѣше кръвъ челото
И въ болките непоносими
Малнѣше тѣлото;

Кога, прижаждата предсмъртна
Водича *Той* поиска,
А пъкъ зганѣта му даде злъчка
И злобно се изкиска, —

Не гнѣвъ, не злоба *Той* усети,
А въ скръбъ духътъ му трепна
И за мъчителитъ свои
Молитва *Той* зашепна.

Сестра Флавия.

Д. Кацевъ-Бурски.

Светици или героини.

(Изъ моитъ бележки)

1876 година! Нали всички знаемъ, че тя е причина за освобождението на българския народъ отъ турско иго? А колцина сж тия, които знаятъ нѣщо повече отъ това, че е имало въстания, убийства и звѣрства? Кой бѣха самоотверженитъ бащи, които дигнаха знамето на свободата? Едва ли ще има дори и между българската интелигенция достатъчно сигурни отговори на тоя въпросъ.

На първо време имената на Левски, Ботевъ, Хаджи Димитъръ, Ст. Караджата и Раковски ще се произнесатъ, и устата ще замлъкнатъ. И почти всички нѣе мълчимъ, защото не познаваме нашето близко минало, не живѣемъ съ него и не взимаме за примѣри героитъ отъ него. Разбира се, това, което казваме, не се отнася само за мъжа, а и за българската жена, майката-християнка,

която е извикана да възпита и отхрани доблестни и честни граждани за истерзаната отъ собственитъ си деца майка България.

Азъ ще се помъча да разкажа за нѣкои героини, които наравно съ мъже иматъ дѣлъ въ епопеята, изплетена отъ смъртта и побѣдната свобода, нестихналата пѣсенъ, съ която се люлъеха люлките на доблестнитъ герои, що покриха съ себеотрицанието си българското знаме съ неуведаема слава.

Това е било презъ месеца на радостта и божията благодать — 1876 година. Подъ подножието на величествания връхъ Мара Гедикъ, който отпуща събранитъ презъ зимата води да изтичатъ въ рѣката Острица. Буйна и пѣнлива Острица дѣли историческото Ново Село на двѣ половини. На сѣверо-истокъ отъ

селото се издига дѣвическиятъ манастиръ, основанъ отъ видния нашъ духовникъ отъ миналото архимандритъ Неофитъ Бозвилиевъ. Въ деня на възстанието манастирътъ е ималъ въ килиитѣ си 30 калугерки, по-голѣма частъ отъ които били известни за готвящата се борба съ вѣковния тиранинъ още презъ 1871 и 1872 год. отъ великия апостолъ на свободата монаха Дяконъ Игнатий — Левски. Тукъ чрезъ тоя манастиръ съподвижникътъ на Левски, Отецъ Матей преображенски — Миткалото, сжщо намиралъ приемъ въ манастиря ужъ съ целъ да продава своята книга¹⁾ — Притчи Варлаамови.

Посветенитѣ въ вѣчно служене на Св. Троица изоставили всички свои длѣжности и се заловили да мѣсятъ и пекатъ хлѣбъ за тия, които сж дигнали оржие, за да извоюватъ свободата на народа.

Срещу 7 падналъ снѣгъ. всички боси и необлечени възстаници били обути и облечени отъ калугеркитѣ, които рѣзали шаецитѣ си за навои, давали чорапи, обувки, фланели и ризи. Цѣли ноци измжчени отъ терзания и отъ мисълъ за бждещето, тѣ бързали да плетатъ чорапи; да шиятъ елечета и ризи, а около тѣхъ се водили вече сериозни бойове съ привидни успѣхи за възстаницитѣ. Турцитѣ: баши-

бузукъ, черкези и вече редовна войска, почнали успѣшно да маневриратъ предъ възстаницитѣ, до като на 9 около 12 часа цѣлия баиръ на сѣверозападъ отъ манастиря почернѣлъ отъ турци, които забели знамето си, готови да унищожатъ всичко съ своята жестокость.

Когато турцитѣ завземали околността, калугеркитѣ биле заняти съ изпичане на пексметъ за четницитѣ. Цанко Дюстабановъ рано сутринята се явилъ при тѣхъ и ги молилъ, колкото може повече да приготвятъ, та да се подсигурятъ за нѣколко дни възстаницитѣ.

Нѣкои отъ калугеркитѣ видѣли турцитѣ и успѣли да се прокриятъ, ала тия, които били заети съ работа, останали. Турцитѣ почнали да гърмятъ къмъ югъ, отдѣто нѣкои бѣгащи за Балкана възстаници изстрѣлвали послѣднитѣ си куршуми.

Манастиря не билъ обстрѣлянъ. Но попъ Георги, като отишълъ да скрие майка си и дѣщеря си въ манастиря, не се стѣрпѣлъ, а се изкачилъ на дуvara и загърмѣлъ срещу турцитѣ Монахинитѣ го молили да не прави подобна глупость, обаче, той не послушалъ. Разбралъ попътъ, че направилъ голѣма грѣшка, но било вече късно. Турцитѣ почнали да обстрѣлватъ манастиря. Попътъ се скрилъ въ параклиса „Св. Иоанъ“, а останалитѣ калугерки нахлули въ храма и зачели молитви къмъ Всевишния, за да запази храма отъ напасть. Тукъ дошла и монахиня София, която мѣсела въ това време пексметъ

1) Притчи Варлаамови съ други още прибавления съ прологъ и отъ други книги събралъ и на просто български привелъ М. Петровъ, монахъ свято-прѣображенски въ Търновско окръжие. Русчукъ, 1868 год.

та и не успѣла да измие отъ тѣстото ржцетѣ си. Съ тѣстени ржцѣ тя държала свѣтчето и зачала на гласъ богородичния акатистъ.

Смъртта вече почнала да коси. Турскитѣ куршуми като опустошителенъ градъ валѣли надъ храма и почнали да влизатъ презъ прозорцитѣ вжтре.

Игуменката Сусана, монахинитѣ Ефросиния, Христина, Калестина биле убити, а Сусана племеница на игуменката, хъркала въ предсмъртна агония и продължавала да произнася своята молитва.

Понеже никой не гърмѣлъ отъ манастиря, турцитѣ нахлули въ двора, неспирно стрѣляйки. Единъ куршумъ улучилъ въ устата шесть годишната дъщеря на попъ Георги. Разгнѣвенъ той изкочилъ отъ скривалището си и завикалъ:

— Какво искате отъ шесть годишното дете? Не ви е грѣхъ, поганци безчовѣчни!

Нѣколко турци не му дали повече да излива гнѣвътъ си върху тѣхъ, а се спуснали и го съсѣкли.

При напора да влѣзатъ въ храма, била убита монахинята баба Елисавета и презъ нейния трупъ нахлули вжтре. Тукъ съсѣкли Иосифъ попъ Радевъ, сестринъ синъ на игуменката, и Вълко, мѣсача на просфоритѣ.

Двѣ отъ младитѣ монахини при общъ писъкъ били отвлечени отъ турцитѣ. Монахиня София дигнала очитѣ си отъ свѣтчето и яростно извикала къмъ турцитѣ:

— Какво искате отъ насъ? Защо мърсите храма Господенъ? Защо...? — ала тя не

довършила, — единъ турчинъ замахналъ съ ягагана си и ѝ отсѣкълъ прострѣнитѣ тѣстени ржцѣ. Дѣсната ржка паднала и продължавала да стиска окървавеното свѣтче. Следъ нѣколко дни тя издъхнала въ страшни мжки.

Турцитѣ напуснали окървавения храмъ и чалнали по килицитѣ да обиратъ. Въ една килия била баба Никифора съ млада монахиня и послушница. Турцитѣ ги отвлѣкли. Старата монахиня съ мжка се изправила на краката си и имъ викнала съ старческия си гласъ:

— Избийте баремъ и насъ.. Защо ни оставяте да живѣемъ, осквернени предъ Господя.

— Нѣма бабо! отвърналъ по български единъ турчинъ. Той билъ гавазинъ отъ с. Градница и остоялъ на обѣщанието си. Съ голѣма мжка освободилъ дветѣ отвлѣчени монахини и ги предалъ на попъ Петко Нанковъ. Другитѣ двѣ биле отвлѣчени къмъ Севлиево.

Отъ монахинитѣ имало и ранени. Ефтимия била ранена въ рамото, Варвара въ крака, Феврония въ кръста.

Слѣдъ ограбването на манастиря, башибозуцитѣ го запалили.¹⁾ Буйнитѣ пламъци въ

¹⁾ Отъ манастиря е запазена само една икона, която игуменката на Колибарския Девически манастирь Варвара предаде за запазване въ музея при св. Троянска обитель. На гърба на иконата е написано:

Тази икона са изобразилъ въ лѣто 1876, заплатия Василь Тотувъ отъ Кръвеникъ на дъщеря си, Варвара въ новоселския м. с: Троица за веченъ споменъ. мартъ 20. На 9 майя ся изгори манастиржтъ и сичкитѣ църковни и келийни вещи само тая икона остана.

нѣколко часа унищожиха цѣлия манастиръ, *заедно съ убититѣ* монахини, които до последния моментъ на своя животъ се помъчиха да изпълнятъ своя обетъ предъ Бога и предъ България. Тѣ умрѣха наистина като героини на своя постъ. Препълнени съ мъжественостъ, каквато не имъ подобаваше, защото бѣха слаби сжщества, имащи нужда отъ закрилата както на Бога, така и на мъжетѣ, които бѣха дигнали оржието, да се борятъ срещу умразното владичество на азиатца кърволокъ. Всички монахини които паднаха пронизани отъ куршумитѣ и ятаганитѣ на звѣроподобнитѣ сж знаели участъта си; но тѣ не бѣгаха, бѣха дали обетъ предъ Бога и останаха по Негово внушение и се принесоха доброволно въ жертва. По тоя начинъ тѣ затвърдиха по-силно вѣрата си въ него.

Но какво направихме ние, които изградихме своето щастие надъ тѣхнитѣ кърви? Погрижихме ли се да увѣковѣчимъ тѣхната свѣтла память? Произнасяте ли вие, майки,

имената имъ предъ вашитѣ скжпи чада? и дали нѣкога сте се сѣтили да имъ кажете:

— Обичайте родината, както тия свети жени, които за нейната свобода поднесоха себе си въ жертва предъ Всевишния въ негова храмъ.

Тоза не сте направили и нѣма да го направите, защото не носите въ тѣлата си сърцата и душитѣ: нито на София, която прострѣ ржцетѣ си да ги отсѣкатъ; нито на Елисавета, която се помъчи съ своитѣ слаби сили да попрѣчи на турцитѣ да влѣзатъ въ светия храмъ.

Ако бѣхте имали, майки, тѣхнитѣ души, нѣмаше да се родятъ отъ вашитѣ утроби чада, които да покриватъ главитѣ ви съ черни чомбери. И дни сж сега, когато дългъ се налага на всички българки, да подкрепятъ себе си съ мощната память на тия свети героини, които, отрекли се отъ живота да служатъ Богу, не се отрекоха да послужатъ съ достоинство на родината.

Троянски манастиръ.

Стариятъ замъкъ.

(Продължение отъ кн. II)

Изтекоха нѣколко месеца. Настъпи пролѣтъ. Дърветата цвѣтѣха и въздуха бѣше напоенъ съ тѣхното благоухание и съ веселия пролѣтень шумъ, въ който се чуваше и пѣнието на птицитѣ, и журчението на освободилата се отъ ледената покривка рекичка, и неулови-

мата музика на топлия вѣтъръ, люлѣещъ стѣблата на тревитѣ и клонкитѣ на дърветата. Около замъка цвѣтѣха рози отъ всѣкакви видове: и голѣми червени, като петна кръвъ на силната зеленина на градината, и малки бледни, и прости. Тѣхъ ги бѣше садила и от-

гледвала сама графиня Берта, намираща свободни минути за това занятие срѣдъ своитѣ трудове въ полза на близкитѣ.

Графътъ упорито я преследваше за нейната страсть къмъ благотворителността. Еднажъ той едва ли не уби слугата, който дойде да съобщи на графинята, че я чака сакатъ просекъ. . . Въ гнѣва си графътъ се заклѣ да употреби сила и да затвори жена си между четиритѣ стени на замъка.

Него жестоко го безпокоеше и измъчваше страхътъ за нейното здраве. Той ясно виждаше, че всѣки день нейнитѣ бузи бледнѣеха и отслабваха силитѣ ѝ. За него бѣше ясно, че тя чезне, тревейки се за чуждитѣ страдания. Той страстно я съжаляваше и обичаше, и все повече и повече мразѣше ония, които ѝ отнемаха здравето и самия животъ.

Една сутринъ той покани капелана да се разходятъ. Като се увлекоха въ разговори, тѣ отидоха далечъ въ сѣвсемъ глухо мѣсто. Наоколо бѣше тихо. Само птицитѣ пѣеха по храстоветѣ и ручеятъ шумолѣше.

— Отецъ свети! — каза графътъ. Азъ ви увлекохъ насамъ, за да поговоря на тишина и пълно уединение съ васъ за графинята. Азъ чувствувамъ, че тъй не може повече да се живѣе. Възможно ли е семейство, когато жената захвърля мъжа, забравя свойствения ней женски трудъ и прекарва дни и ноци въ лазаретитѣ, въ беднитѣ кѣщурки на слугитѣ и мошеницитѣ?

На пжтечката се показаха две сиромашкини.

— Погледнете! — извика — какво безсрамие! Тия твари вече я търсятъ. Тѣ скитатъ по цѣли дни около замъка, буквално като нѣкои хиени.

Като чуха гласа на графа, женитѣ се скриха.

— Цѣлата ми кѣща се разрушава, — продължи графътъ. Нѣмамъ ниго семеенъ кѣтъ, нито семеенъ крѣгъ. Азъ трѣбва самичкъ да следя за всичко въ кѣщи, като вратарка, като баба. Надъ мене се смѣятъ и иска ми се да излѣза изъ собствения си домъ и да не се връщамъ вече въ него. Азъ съмъ лишенъ и отъ приятели. Азъ съмъ самъ. Отъ мене бѣгатъ, като отъ чумовъ, особено следъ онова нещастно угощение.

— Да, следъ онова угощение азъ се убедихъ, че нейната душа е застрашена отъ сериозна опасностъ! — съ зловеща изразителностъ промълви капеланътъ.

На пжтечката се показа бедна стара баба съ дете, главата на което бѣше свързана.

— Благородни господа, — обърна се тя къмъ графа и капелана съ низкъ поклонъ. Казвѣтъ, че въ тоя замъкъ живѣла добра госпожа, която помагала на беднитѣ и лѣкувала тѣхнитѣ деца. Ето моя внукъ-сираче. . .

— Маршъ оттука! — извика графътъ, като замахна върху ѝ съ тояга. — Азъ ще пустна върху ти кучетата, ако ти още единъ пжтъ надникнешъ тукъ, проклета дъртице!

Бабичката съ ужасъ се от-

тегли на далечъ и се скри въ хралалака.

— Прокляти! — повтори графътъ. — Тѣ пиятъ кръвта на моята мила Берта. Всѣки день тя става по-бледна и безсилна. И азъ не мога да я избавя отъ тая зла зараза!... Графътъ махна въ отчаяние съ ржка и се обърна, за да отива въ замъка. Изеднажъ изъ хралалака изкочи малко момче. Скачайки на единъ кракъ, то безстрашно се приближи до графа и съ смѣхъ запѣ:

Кжде е твоята домакия?

Кжде е твоята гълъбица?

Скри се, скри се

У чуждитѣ хора!

Потърси я, потърси

Попровѣри, поживѣй!...

— Маршъ оттука, безумнико! — замахна върху му съ ржка капеланътъ.

Но бѣше вече късно. Графътъ дойде въ крайно изтъпление. Той за мигъ извади меча си и прониза нещастното дете.

— Куче мръсно! — извика той, задушавайки се отъ гнѣвъ, и ритна съ кракъ малкото тѣло въ хралалака. — Видите ли, свети Отецъ, колко сж развратени тия кучета?! Тия негодници си позволяватъ да съчиняватъ неприлични пѣсни по мой адресъ и да учатъ на тѣхъ своитѣ кучета!

Капеланътъ се готвѣше нѣщо да каже, но въ тая минута на върха на пжтечката се показа стройната фигура на графиня Берта.

— Ето и графинята! — извика капеланътъ. Тя трѣбва да идва при своитѣ бедни.

— Берта, — очуди се графътъ, — защо си тукъ?...

Като чу гласа на мжжа, графинята трепна и се спрѣ. И графътъ видѣ, че тя носи съ себе си голѣма кошница, покрита съ бѣло платно.

— Кжде отивашъ? — гнѣвно се обърна той къмъ нея. — Азъ ти казахъ да стоишъ въ замъка. Защо ти не слушашъ? Азъ виждамъ, ти пакъ си се заловила за старата работа? Ти пакъ тайно отъ мене се промъквашъ при своитѣ бездѣлници?... Ти пакъ имъ носишъ моето добро, моитѣ припаси?..

Графинята наведе глава, бледна като покривалото, съ което бѣше покрита кошницата. Графътъ грозно се приближи къмъ нея съ стиснати юмруци. Тя се разтрепера и отдрѣпна. Като съ трудъ държеше тежката кошница.

— Азъ... Азъ ей-сега отивамъ въ градината! — промълви тя, като цѣла треперѣше.

— Въ градината? — извика графътъ. — А защо е тази кошница? Какво е въ нея? Покажи!

Изплашена, треперяща като хваната птичка, тя закри лицето си и тихо промълви, като че защищавайки се отъ мжжа си съ тия думи:

— Въ нея сж рози!

Графътъ нервнo дръпна покривката отъ кошницата. Въ тоя мигъ всичко наоколо се озари въ силна розова свѣтлина и като благоухаещъ дъждъ почнаха да се сипятъ рози отъ небето. Тѣ гжсто обсипаха цѣлата кошница,

която сега сѣкашъ бѣше пълна съ рози.

Графътъ очуденъ се дръпна отъ жена си.

— Да... рози... — промърмори той, чудейки се все повече и повече.

— Грѣшница! — извика капеланътъ съ издигната нагоре ржка. — Съ нечиста сила ти направи това чудо! Сега за мене е ясно, че ти си магьосница! Ти си дъщеря на сатаната!... Ти си съблазненъ за цѣлия околень свѣтъ... Не, твърде е вече късно да те направя човѣкъ... Само единъ пжтъ има за твоето спасение — строгото наказание.*)

И той замина, като си зави главата въ капишона, за да не види графинята.

— Какво значи това? — попита графа съ вълнение. — На сънь ли виждамъ всичко това или на яве?

Графинята заплака.

— Азъ те излъгахъ, — съ горчиви сълзи промълви тя: ти тѣй зле се нахвърляшъ върху ми, ти тѣй ме мжчишъ съ укори и заплашвания, че нѣмамъ вече сили да търпя... И когато ти отново почна сега да ме упреквашъ, азъ не издържахъ, — и тая лжжа ми дойде неволно. Азъ искахъ да се защитя съ нея, като съ розова покривка, отъ насилието на твоитѣ заплашвания... И виждашъ, моята лжжа е покрита!... Азъ не зная, коя сила и властъ се застъпи за мене, но не сатаната азъ призовавамъ въ своитѣ дѣла, а

*) Тогава наказвали съ изгаряне на стълбъ магьосниците.

милосърдното Небе. И макаръ да ми тежи моята лжжа, но не мога да не ти кажа: ти виждашъ сега, че има Нѣкой, Който одобрява онова, за което ти ме нападашъ!

Розитѣ изчезнаха и графътъ видѣха, че въ кошницата имаше хлѣбъ, месо, вино и други провизии, а сжщо и лѣкарства.

— Берта! — извика той съ голѣмо очудване, — азъ виждамъ, че Нѣкой, те одобрява. Но какво ми чини това, когато азъ те обичамъ и те искамъ? Ти си моя и ще останешъ такава. Отсега нѣма да те пусна да излѣзешъ отъ моя домъ.

— Не, Людвигъ, това не може да бжде! — възрази Берта. Азъ не мога да се затварямъ въ твоитѣ стени. Нима ти искашъ да ме направимъ слѣпъ къртъ, който нищо не вижда въ своята дупка? Нима ти искашъ да стана малка мишка, която не знае нищо друго, освенъ склада и хамбаря, гдѣто живѣе? Азъ не съмъ слѣпа и безсилна. Като часови на висока кула, азъ виждамъ на много километри далечъ около себе си. Азъ виждамъ страданията и отивамъ насреща имъ.

— Берта! — извика графътъ, — тия страдания криятъ съ себе си страшна отрова. И ти гълташъ тая отрова. Всѣки день ти отслабвашъ, овѣхвашъ като откъснато цвѣте, страдашъ отъ чуждитѣ страдания. Не, не може туй да се продължава. Азъ ще те изтрѣгна отъ твоитѣ палачи.

Дай ржка. Да идемъ дома.

— Азъ сжмъ твоя жена, и азъ те обичамъ, — извика тя, — но бжди добъръ и не бивай слѣпецъ! Ти вижъашъ само мене, — не виждашъ другитѣ! И ако наистина ти ме обичашъ помогни ми въ твоитѣ друдове.

Азъ едвамъ имамъ сили да ги понасямъ. Людвигъ, Людвигъ, колко щѣхъ да бжда щастлива, ако ти вървѣше въ живота ржка за ржка съ мене! Ти си тъй силенъ, ти — би могълъ да направишъ много добрини, каквито азъ не съмъ въ състояние да сторя!

Изъ хрусталака се дочу слабъ стонъ.

— Постой! — извика графинята. — Тамъ нѣкой стене.

Тя разгъна хруста.

— Колко жалко! Сирачето Гансъ, слабоумното момче... Цѣло въ кърви... Какво се е случило съ него? Сигуръ той се е съборилъ отъ скалата, падналъ и се е убилъ. Людвигъ, помогни ми да го издигна! Азъ сама не мога... Людвигъ, защо ти странишъ? Бжди кроткъ и милосърденъ, съжали се надъ това дете! Ела тукъ, наведи се надъ него... Людвигъ, Людвигъ! Започни новъ животъ! Дай ми ржка да заключимъ прекрасенъ съюзъ! Ще се трудимъ наедно. Ще бждемъ истински мжжъ и жена!

— То вече е умрѣло, — глухо промълви графътъ, като се отстраняваше.

Графинята бързо се наведе надъ детето.

— Бедното, бедното, — извика тя, — но, Боже мой! Какво значи това? Людвигъ,

погледни, то не се ударило. Въ гърдитѣ му има рана... Нѣкой го убилъ, но кой може да го убие? Какъвъ злодей се е рѣшилъ да издигне ржка върху дете?

— Стига, Берта, — извика графътъ, — немога вече да слушамъ. Азъ го убихъ!

— Ти, Людвигъ? Ти си го убилъ? — съ ужасъ извика графинята, като побледнѣ. — Ти ме лъжешъ!... Това не може да бжде!

— Тоя хлапакъ пѣше оскърбителна пѣсенъ, — студено проговори графътъ. И азъ нѣмахъ сили да понеса оскърблението.

Берта се изправи.

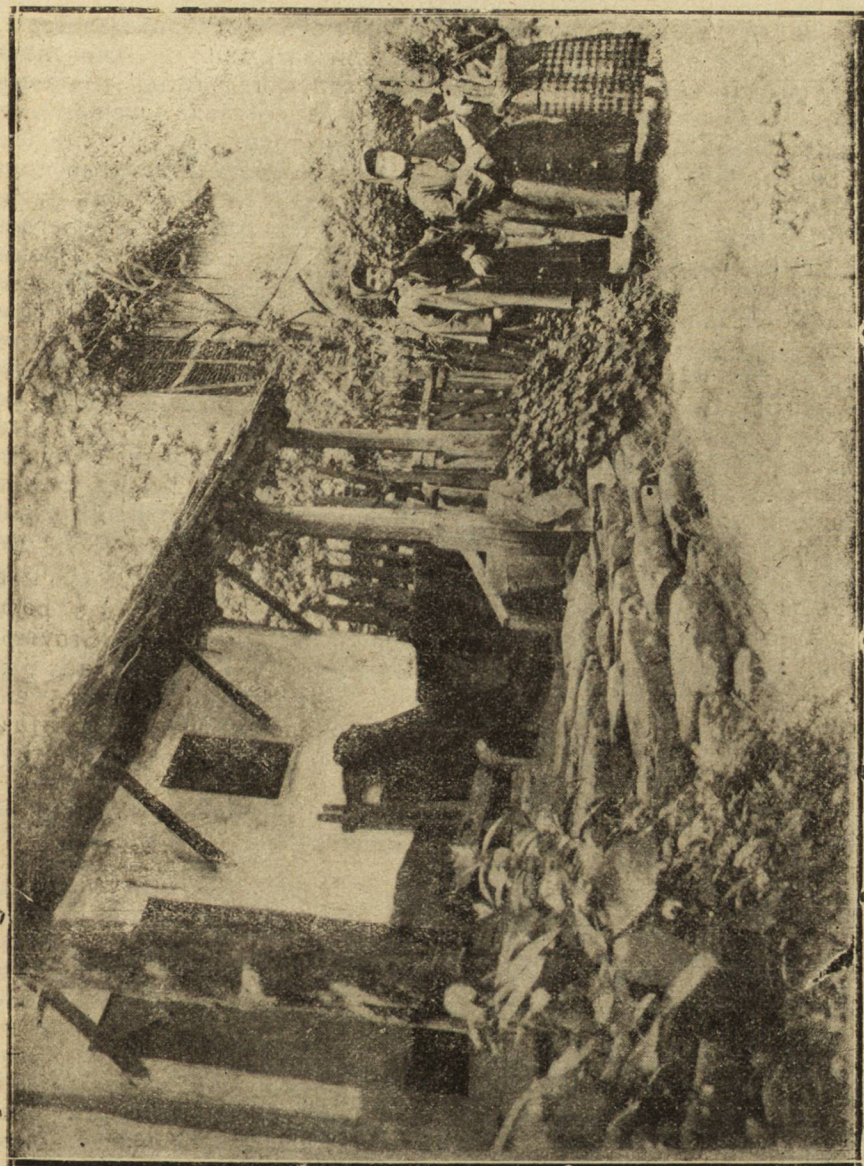
— Та той е слабоумень... Той не знае, що говори. О, Боже мой, нима това е истина? Какво си направилъ, Людвигъ? Ти вече и мене си убилъ... Ти всичко си убилъ... Моята любовъ къмъ тебъ и моята радостъ, и моитѣ надежди на другъ, щастливъ животъ...

Тя съ гласъ отново се наведе надъ детето, прегръща неговото малко тѣло, целува го, нарича го свой синъ, а себе си негова майка. Графъ Людвигъ не издържа тая сцена.

— Както всѣкога! — извика той. — Последния просекъ ти ласкаешъ по-нежнo отъ мене!... Стига! Остави го и тръгвай съ мене! Знай, че законътъ ми дава право на животъ и смъртъ надъ тебе и ти трѣбва да ми се подчинявашъ като на закона и на Бога.

Берта диво погледна на него.

— Махни се! Ти умрѣ, умрѣ...

Стая отъ дѣвическия монастырь въ с. Колибето — 2½ ккм. отъ Троянския монастырь на югъ, въ която се е криль Дяконъ Игнатий — Василь Левски отъ 8—12 декемврий 1872 г., 14 дни преди залавянето му. Игуменка на монастыря е била монахиня София Коева. На снимката се вижда сегашната игуменка х. Варвара, постригана въ Новоселския Дѣвич. Монастырь и присжтствувала при изгарянето му 1876 г. отъ турцитѣ. Иконата, за която става дума въ бележката на „Светици или героини“ е нейно притежание. Колибарския монастырь въ сегашния му видъ е построенъ 1832—835 година. *Фото Д. Кацевъ.*

заговори тя, като унесена. — Ти и себе си сжщо уб... Ти си мъртвецъ. Отъ тебе излиза миризма на гнилость. Ти цѣлъ си въ кръвь... Ти си зълъ вампиръ съ вълча глава... Махай се, махай се! Твоето мѣсто е на гробищата...

— Ти подлудѣ, Берта, извика графътъ. Ти си болна, ти бълнувашъ... Съ добромъ или насила, но ти ей сега ще тръгнешъ съ мене. Иначе азъ на ржце ще те отнеса..

Той искаше да я хване. Но надъ Берта изеднажъ блѣсна силно сияние. То я заобиколи съ огненъ вѣнецъ, и графътъ почувствува, че тая свѣтлина го ослѣпява и гори... Въ безуменъ ужасъ и гнѣвъ той отскочи отъ нея и завика:

— А!... Какъ твоитѣ магии!... Но знай, най-после, че азъ нѣма да те отстѣпя никому. Който и да застане между мене и тебе, Богъ или дяволъ, азъ нѣма да се оставя никому!... Азъ ще те изтръгна отъ чуждитѣ ржце, азъ ще те

спася отъ проклетата зараза!...

Той затржби съ своя ловжйски рогъ, и на тоя зовъ веднага се явиха пазачитѣ и оржжиеносцитѣ.

— Съберете цѣлата ми дружина, — заповѣда имъ той, — вѣоржете се и прегледайте оржжието!... Презъ нощъта всички наедно съ войницитѣ ще обиколите всички мои владения и ще унищожите всички просеци, скитници и бездомници. И ако нѣкъде се окажатъ болни и слаби, влѣзте и въ тѣхнитѣ кжшурки и дупки и ги избийте. Знайте, че за всѣки пропускъ и пощада виновникътъ ще бжде обесенъ.

Пазачитѣ и оржжиеносцитѣ съ бледни отъ уплаха лица слушаха думитѣ на графа. Берта безпомощна отпустна ржце, невѣрвайки на ушитѣ си. А наоколо сияеше радостната и весела пролѣтъ, пѣхха птичкитѣ и благоухаеха розитѣ — червени и бледни, голѣми и малки, кичести и прости.

(Следва)

Д-ръ Б.

Теософията заблуждава.

Отъ последната четвъртъ на миналото столѣтие се появи учение, което си постави за целъ „да удовлетвори разума като философия и въ сжщото време да даде на свѣта всеобнимаща религия и етика“. (Ана Безантъ „Древняя мудрость“) Или, съ други думи, това учение искаше да обедини въ себе си най-вис-

шата мждрость и да замѣсти чрезъ себе си, (като ги обедини) всички религии, които сжществуватъ на свѣта. Това учение се нарича „Теософия“.

Задачата, която си поставя теософията, както виждаме, е много голѣма. Тя иска да бжде едноврѣменно и вѣра, и знание, пѣкъ, освенъ тоза, иска да достигне и „всеобщо

братство на народитѣ, безъ различие на националноститѣ, вѣроизповѣданията, каститѣ и пола“. А пъкъ за да може да достигне своята целъ — да даде на свѣта най-висшето знание, мъдростъ и най-висшата религия, — теософията си служи съ първото и сжествено средство: тя признава, че всѣки човѣкъ може да бжде теософъ, безъ да се отказва отъ своята религия, безъ да се отказва отъ нейнитѣ особености, стига да се проникне отъ идеитѣ и целитѣ, които си поставя теософията. Или по просто казано — православниятъ християнинъ може да бжде добъръ теософъ наредъ съ католика или протестантина. Нѣщо по вече, — будистътъ, мохамеданинътъ и всички хора отъ другитѣ вѣроизповѣдания се обединяватъ въ едно общество, въ едно братство чрезъ теософията, като всички запазватъ своитѣ религиозни убеждения. Макарь и да допуща това, теософията, обаче, признава, че не всички религии сж еднакви, че има по-нисши и по-висши религии, че християнството е една отъ най-възвишенитѣ и одухотворени религии, но че теософията е още по-висша и единствена най-висша мъдростъ. Така че, всѣки християнинъ, който стане теософъ — ще притежава по-голъма мъдростъ отъ тоя християнинъ, който не е теософъ, понеже ще бжде просвѣтенъ отъ „откровението“ на „водителитѣ“ и отъ „посвѣтенитѣ“, които сж единственитѣ учители, достигнали висшата мъ-

дростъ тука на земята. (Такива сж, споредъ теософитѣ Ана Безантъ, Елена Блаватска и др.). Теософията, казватъ тѣ, като се издига надъ всички религии, може да ги обедини въ себе си, понеже „избира“ това, което е истинско въ тѣхъ, отхвърля лъжовното и води членоветѣ си къмъ спасение... Както виждате отъ тия думи, теософитѣ успѣватъ тѣй да нагласятъ работата си, че хемъ да сте християнинъ или мохамеданинъ и хемъ да бждете добъръ теософъ, като приемете проповѣжданата отъ тѣхъ дълбока мъдростъ. Тѣ, обаче, не искатъ да признаватъ, че подобенъ единъ възгледъ не е нищо друго, освенъ една примка, съ която искатъ да ловятъ наивнитѣ хорица и да ги привличатъ къмъ теософскитѣ общества. Тѣ казватъ на своитѣ последователи приблизително следното: „елате, станете теософи. Това нѣма да ви пречи да си останете и християни. Въ нашето (теософското) общество, обаче, вие ще достигнете по-висшо знание и по-дълбока мъдростъ, поради което ще се освободите отъ лъжливото, неистинското или нисшето въ християнството“. Но всѣки мислещъ човѣкъ би си поставилъ въпроса: защо трѣбва да си оставамъ християнинъ, или мохамеданинъ, когато, като стана теософъ, ще достигна най-висшата мъдростъ и ще влѣза въ единствената религия, която нѣма недостатъцитѣ на другитѣ религии? — И наистина това питане е много право и логично, и теософитѣ, които

ужъ сж носители на истинското знание и истинската мъдростъ, би трѣбвало да дадатъ ясенъ и решителенъ отговоръ на него. Между това, тѣ такъвъ отговоръ не ни даватъ. Видѣхме по-горе какво казватъ тѣ, пъкъ има още какво да се каже за тѣхъ, за да видимъ, какъ тѣ умѣятъ да се преструватъ на добри християни, та по-лесно до уловятъ хората въ своитѣ примки. Така, тѣ напр. признаватъ, че въ всѣка държава могатъ да се образуватъ ордени, (дружества) въ които да влизатъ само поданицитѣ на тая държава. И това, разбира се, тѣ вършатъ, за да покажатъ че теософията, като най-висша мъдростъ, си поставя и социални задачи, т. е. иска чрезъ това да постигне всеобщо братство на народитѣ! Защо, обаче, теософията не поставя открито своитѣ цели? Защо крие тъй грижливо средствата, съ които иска да достигне своитѣ цели? — Отговорътъ е много лесенъ. Ако теософията кажеше открито това, което е нейната скрита целъ, тя щѣше да си открие картитѣ и всѣки щѣше да разбере, че има работа съ учение, което съвсемъ отрича това или друго вѣроизповѣданіе, тоя или оня свѣтогледъ у хората. Напр. ако теософитѣ криво си признаятъ, че тѣ смѣтатъ своето учение за по-висше отъ християнската религия, и започнатъ да убеждаватъ християнитѣ да ставатъ теософи и да напустнатъ християнството — тѣ биха били по последова-

телни, но, въ сжщото време, биха отворили и очитѣ на наивнитѣ. Тогава всѣки би се погрижилъ по-вече да запази своята вѣра отъ посѣгателство, да се отнесе съ недо-вѣрие къмъ теософията и да обяви борба на новото учение. А това, нѣма съмнение, не е въ интересъ на теософитѣ. За да могатъ да подмаматъ хората въ своитѣ мрежи, да ги подложатъ на неусетно и планомерно въздействие, тѣ казватъ, че не правятъ разлика въ религиознитѣ убеждения и не преследватъ никоя отъ религиитѣ. Въ сжщностъ, още съ встѣпането си въ срѣдата на теософитѣ, християнитѣ се подхвърлятъ на най-разнообразни заблуди, като при това, на тѣхъ не се позволява широко участие въ живота на дружеството. Всичко се върши за тѣхна смѣтка отъ учителитѣ и „просвѣтенитѣ“. А пъкъ, за да се издигне човѣкъ до положението на равноправенъ членъ въ теософското общество е много трудна работа, особено като се има предъ видъ, че въ срѣдата на най-вжтрешнитѣ хора на това общество има чрезмѣрни честолюбци, които се борятъ едни съ други за влияние и надмощие и не позволяватъ на другитѣ да се издигнатъ.

Теософитѣ твърдятъ, че въ живота на народитѣ ще настѣжи корененъ превратъ, ако всички хора станатъ теософи. Съ това ще се създаде нова психика и ще има нови чудеса въ живота и свѣта. Хората

казватъ, ще живѣятъ помежду като най-добри братя, нѣма да има вражда, нито спорове, а за войни и дума не може да става, защото тогава всѣки ще зачита чуждото. Теософията владѣе, (споредъ теософскитѣ книги и учители) могъщи средства, които сж въ състояние да произведатъ цѣлъ превратъ въ съзнанието на хората, безразлично дали тия хора ще ги приематъ като положителна истина, или пѣкъ като хипотеза, която обяснява или подобрява живота. Стига само да се приематъ тия средства, като всѣки стане теософъ, и всичко ще бжде свършено!

Добре! Но какви сж тия средства, съ които разполага теософията, и които сж тѣй могъщи изведнажъ да превърнатъ ада на днешния животъ въ рай? Ако тия средства сж нѣкаква благотворна, чудодействена благодать, която отъ „просвѣтенитѣ“ може да премине и въ всички обикновени смъртни — то не е ли жестоко отъ страна на теософскитѣ водители да я държатъ заключена подъ седемъ ключа, когато хората изнемогватъ подъ непоносимитѣ тяжести на живота?

Теософитѣ учатъ, че тѣхнитѣ учители и водители, тѣй нареченитѣ „просвѣтени“, знаятъ чудодѣйни тайни, знаятъ тайнитѣ на природнитѣ закони и следователно, могатъ да вършатъ необикновени нѣща. Добре. Нека да приемемъ, че действително тѣ сж такива. Защо, обаче, тия таинствени, необикновени нѣща до сега

не се извършиха, та да се спаси човѣчеството и да признае правото на теософията? Ами че нали всѣки, който стане теософъ е „мждъръ“. Защо тогава е необходимо да се крие тая „тайна“ отъ мждритѣ и да се знае само отъ водителитѣ“ и „просвѣтенитѣ“? Защо е необходимо да се дѣлятъ теософитѣ на различни степени, като най-висшитѣ, обикновено, сж недостъпни за грамадното мнозинство, а сж достъпни само за нѣкои избрани хора?

„А знаете ли, кои сж и какви сж тия малцина „водители“ и „просвѣтени,“?

— Да вземемъ сведения за тѣхния животъ и дѣла отъ книгитѣ на най-виднитѣ представители, основатели и водители на теософията. Тѣ сж много краснорѣчиви. Споредъ признанието на Ел. Блаватска (основателка на теософията) още въ първитѣ 15 години на своя животъ теософското дружество е съперничало на всички други учения и секти, пѣкъ даже ги е надминавало, по своитѣ вжтрѣшни ежби, раздори и гонения. Може би ще помислите, че това става между обикновенитѣ, просто-смъртнитѣ теософи? Не!? Споредъ Елена Блаватска, теософското общество е жалъкъ образецъ на всемирно братство и се нуждае отъ преобразование. Нравственото падание на „посвѣтенитѣ“, тѣхнитѣ престъпни стремежи да господствуватъ сж възмутила Блаватска. Тя разправя, че единъ отъ тѣхъ, подъ влиянието на своето безмѣрно

тщеславие и самолюбие, се обявилъ за непогрѣшимъ оракулъ и единственъ истински теоссофъ, като е отнемалъ това качество отъ всички други. Другъ пъкъ чрезъ интриги и всевъзможни осждителни средства се опиталъ да застане на чело на единъ важенъ отдѣлъ на дружеството и настоятелно искалъ отъ неговотѣ основатели (отъ Олкотъ и Блаватска) да го признаятъ за такъвъ, макаръ той да не е билъ желанъ отъ никого. За трети говори, че се занимавалъ съ „черна магия“, като се старалъ чрезъ внушение да влияе върху разни лица съ егоистични и користни цели. (гл. Вл. Соловьевъ. IV т. г. 264 — 265 стр.)

Отъ думитѣ на Блаватска става явно, че теософското общество, което си поставя цели да прероди свѣта, за въздигане до съвършенство човѣка, въ сжщностъ не е въ състояние да прероди даже най-висшитѣ си представители които, въпрѣки знанието на теософската „тайна“, си оставатъ ниски хора, алчни и славолюбивы честолюбци, които си служатъ и съ нечестни средства, за да бждатъ на върха на управлението и рж-

кводството на дружеството. Очевидно, властта ги блазни а суетността имъ се задоволява съ това. Но, въ сжщото време, става ни много ясно, че и „висшитѣ тайни“ на теософитѣ не сж никакви чудодейни сили, които могатъ да преродятъ свѣта, а сж само примки, въ които се ловятъ наивнитѣ, и се задоволяватъ честолюбцитѣ. Естествено, че всѣки единъ искренъ човѣкъ, който е смѣталъ чрезъ теософията, и въ нея, да намѣри успокоение на своя религиозенъ духъ, или да задоволи своя пламененъ сremeжъ къмъ самосъвършенствование и спасение, ще остане дълбоко разочарованъ отъ теософията, отъ нейната „мждростъ“ и нейнитѣ ужъ „чародейни тайни“. Отлично свидетелство за такова разочарование е известниятъ бившъ теософъ К. Д. Кудрявцевъ, който е билъ даже въ числото на рѣдкитѣ щастливци, достигнали до степенята „посвѣтени“. Въ своята брошурка „Що е теософия и теософското дружество“, (Петербургъ 1912 г.), споменатия авторъ доказва, че „тайната“ на теософитѣ е една недостойна игра съ искренитѣ чувства на хората

Станимиръ Ст. Станимировъ.

Бележити български светии

Преподобни Ромилъ Бдински.

(Продължение отъ кн. 2)

Зарадванъ отъ заявлението на Руско, че може да стане монахъ, благочестивиятъ старецъ-игуменъ го прибралъ въ

манастира и го назначилъ на послушание, за да го изпита. Малко време Руско прекарвалъ послушанието си. Внимателния

игуменъ скоро се убедилъ, че Руско е смиренъ и послушенъ и има голѣма и искрена накло- ностъ къмъ монашески под- вижнически животъ, та скоро го постригалъ въ монашество, като го преименувалъ *Романъ*, и го назначилъ да служи при храма. Дълги години смирени- ятъ монахъ Романъ изпълня- валъ тежката, но богоугодна служба при храма безъ да се оплаква отъ тежестъта ѝ. Да- же повече. Той смѣталъ, че редомъ съ службата въ храма, е длъженъ да работи и за въ полза на ближнитѣ. Ето защо той се заловилъ да *благовтори* на болнитѣ и старитѣ и да по- мага съ благи съвети на ония, които, при нещастие или не- сполука въ живота, тогава, как- то това се случва и сега, ид- вали въ манастира да диратъ утеха, насърчение и напжт- вание отъ подвижницитѣ мона- си. Още по-благъ и добъръ съветникъ той билъ на връс- ницитѣ си и новопостжпилитѣ въ манастира, готвящи се да приематъ монашеството. Въ XIV вѣкъ около Търново има- ло доста много манастири съ много монаси. Романъ зна- ялъ, че мнозина отъ тѣхъ, по- ради старостъ или болестъ, и- матъ нужда отъ помощъ, а нѣ- кой, за подкрепа на силитѣ си, и отъ храна. Заради това той често пжти обикалялъ гората, въ която били манастиритѣ и келиитѣ на монаситѣ, като на- миралъ нѣкой старъ, останалъ непрегледанъ и безъ всѣкаква помощъ, или боленъ, погриж- валъ се за него. Често пжти, той ловилъ риба въ рѣката *Янтра*, приготвявалъ отъ нея ястие и

нощемъ го занасялъ на нужда- ещия се. Когато пжкъ забеле- жилъ, че нуждаещия се и самъ може да си сготви ястие, Ро- манъ винаги нощемъ, закачалъ наловената риба на вратата на болния и тихо се отдалечавалъ. Не искалъ Романъ да се знае, че тѣй благовтори на нуждае- щитѣ се. Но нали извършите- ля на добро, богоугодно дѣло не остава не откритъ? Сжщо- то се случило и съ Романа. Скоро на всички станало из- вѣстно, че монахъ Романъ е голѣмъ добротворецъ, та вси- чки почнали да го наричатъ *Чудниятъ Добророманъ*. — Но Чудниятъ Добророманъ не се задоволявалъ и отъ тази си дейностъ. Той я считалъ недо- статъчна за спасението на ду- шата си, та често пжти се пре- давалъ на усиленни подвизи и молитва, които придружавалъ съ сълзи и въздишки.

Отъ житието на последния търновски патриархъ Евтимий (той билъ патриархъ, когато турцитѣ — на 17 юлий 1393 г. — превзели Търново), писано отъ бележития български пи- сателъ Григория Цамвлакъ, знаемъ, че именно въ манасти- ра Св. Богородица, дето се подвизавалъ и монахъ Романъ, всѣка година ставали събори, каквито и сега ставатъ въ вси- чки манастири въ деня на хра- мовия празникъ, презъ време на които се вършили много неприлични работи. Тѣзи не- прилични, лоши работи достиг- нали до такива размѣри, че, за да ги прекрати, благочести- вия патриархъ Евтимий забра- нилъ съборитѣ въ манастири- тѣ. Това нѣщо — тѣзи непри-

лични работи презъ време на съборитѣ силно безпокоили строгия подвижникъ Романа, душата на когото копнѣла за уединенъ, тихъ, спокоенъ животъ. И ето, че той се решилъ да напусне манастира Св. Богородица. Напразни били усилията на стареца-игуменъ да задържи Романа въ манастира си! — По онова време по цѣлия Балкански полуостровъ се разнесла вѣстъ за дивнитѣ подвизи на учения монахъ *исихастъ Григорий Синаитъ*, който се поселилъ въ *Параория* (въ *Сакаръ* планина, на северъ отъ Одринъ) и при когото отъ всички страни отивали жадуващитѣ да се придадатъ на строга, уединенъ монашески животъ подъ ржководството на вещь, мждъръ ржководителъ. Когато чулъ за този мждъръ ржководителъ, Романъ не могълъ вече нигде да намѣри покойствие. Той казалъ, че би желалъ да има криле, та часъ по-скоро да прехвъркне при Григория Синаита. Игуменътъ, обаче, не му позволилъ да се отдалечи отъ манастира Св. Богородица Одигитрия. Романъ при всичкото си горѣщо желание часъ по-скоро да отиде при Григория Синаита, не се решавалъ да трѣгне безъ да получи разрешение и благословение отъ игумена си, защото съ това би нарушилъ най-голѣмото си монашеско задължение — безусловно да изпълнява волята на стареца си — игуменъ. Най-после игуменътъ забележилъ, че Романъ, като че ли станалъ съвсемъ другъ човѣкъ: изглеждало, че Романъ, ако тѣломъ и

дабилъ въ манастира Св. Богородица. Одигитрия, духомъ билъ далечъ отъ този манастиръ. Ето защо той, колкото и да не желалъ да го отпусне, защото го твърде много обичалъ, решилъ да го отпусне, като го благословилъ и пожелалъ добъръ пжтъ, изпратилъ го при Григория Синаита, като за спжтникъ му далъ единъ манахъ на име *Иларионъ*.

Придруженъ отъ спжтника си, Романъ благополучно пристигналъ, при Григория Синаита въ Параория. Като разбралъ, че двамата монаси дошли при него, за да останатъ да се подвизаватъ подъ неговото ржководство, Григорий Синаитъ ги приелъ съ радостъ и на всѣкиго отъ тѣхъ възложилъ послушание споредъ силитѣ му. Тѣй, на тѣлесно слабия и болезненъ Иларионъ той възложилъ съвсемъ лека работа, а на младия и здравъ Романъ възложилъ да помага на работниците, които тѣкмо въ онова време строили манастиръ. Съ голѣмо усърдие Романъ се заловилъ за най-тежката работа. Той и греди влачилъ отъ гората, и камъни и вода носилъ отъ рѣката, и варъ приготвявалъ, като при това намиралъ време и въ готварницата да готви, и въ хлѣбопекарната да мѣси и пече хлѣбъ. Той, като че ли, билъ неуморимъ. Свърхъ това той винаги и съ всички билъ добъръ, вежливъ и почтителенъ, тѣй че и тука, въ Параория, скоро всички почнали да го наричатъ не просто *Романъ*, и „*Добриманъ*“. Самъ

Григорий Синаитъ немогълъ да се начуди на усърдието, послушанието и добротата му. Къмъ него напълно може да се приложатъ следнитѣ думи отъ „Лѣстовицата: „Колкото вѣрата цѣвти въ сърдцето, толкова гѣлото бърза на служба“. — Но ето че манастирската сграда била привършена и монаситѣ се настанили въ новитѣ келии. Предстояло да се опредѣли послушанието на всѣкиго. И Григорий Синаитъ изпълнилъ дълга си, като на всѣкиго опредѣлилъ най-подходното за него занятие. При манастиря имало единъ престарѣлъ, но болничавъ и много зълъ старецъ, когото никой не можалъ да угоди и отъ когото всички бѣгали. Григорий Синаитъ намѣрилъ, че прислужването на този старецъ е работа тъкмо за Романа и му възложилъ да се грижи за него.

Труденъ тежкъ, билъ възложениятъ на Романа подвигъ, но той ниго даже помислѣлъ да се откаже отъ него, и съ готовностъ го изпълнявалъ, като търпеливо пренасялъ всички хули и ругания отъ сърдития боленъ старецъ. Утеха въ случая му било следното изречение отъ Лѣствицата: „Който всѣки день търпеливо понася поругания и унижения, той пие жива вода“. — Случило се, че този старецъ имѣлъ и растроенъ, слабъ стомхъ та освенъ риба, никакво друго ястие не можалъ да иде. Романъ се заловилъ не само да готви, а и да лови риба за болния си старецъ, когото прислужвалъ

съ твърде голѣмо усърдие. А понеже нѣмалъ мрежа за ловене риба, Романъ, заетъ презъ цѣлия день съ работа около болния и зълъ старецъ, носемъ плетѣлъ мрежа. Лѣте не било особено трудно да се налови риба, почеше реката била близо, а и Романъ билъ отдавна вече привикналъ къмъ това занятие. Но зиме тази работа била твърде много трудна, защото трѣбало да разбива снѣга съ лопати, да разчупва леда съ чукъ и то всѣки день и при най голѣмъ студъ А пкъ зимата, която въ ония мѣста била много студена, се продължавала. Случвало се, че Романъ премързвалъ и цѣлъ треперѣлъ отъ студъ, но безъ риба за стареца не се връщалъ.

Понѣкога ставало нужда даже да влиза въ водата и да размътва водата съ крака, за да принуди рибата да излѣзе отъ скривалището си, да се издигне въ водата, та тогава да я хване съ сака си. И Романъ вършилъ и това. Той, значи, дори и живота си не жалилъ, само да изпълни възложеното му послушание, да угоди на злия си старецъ.

Единъ зименъ день старецътъ заповѣдалъ на Романа да отиде да налови риба, но да се не бави много. Той дори му опредѣлилъ и колко време да се бави. Случило се, че този пжтъ Романъ намѣрилъ много риба: ловътъ билъ изобиленъ. Но, увлеченъ отъ сполучливия ловъ, той се забавилъ. Опредѣленото му време отдавна вече изтекло, а той продължавалъ да лови риба.

Като наловил доста много риба, Романъ се завърналъ при стареца си. Ала съ многото риба не само че не задоволилъ стареца си, а го разсърдилъ. Старецътъ остро го укорилъ за дето се забавилъ и, като задържалъ донесената риба въ келията, изпъдилъ Романа вънъ да стои подъ открито небе презъ цѣлата нощъ. Случило се, че въ това време завалѣлъ силенъ снѣгъ и затрупалъ Романа. На другия день братята монаси го намѣрили и полумъртавъ го извадили изподъ снѣга. Но и после това Романъ не престаналъ да служи на стареца си. — Не следъ много, този раздрънителенъ и зълъ старецъ умрѣлъ. Романъ го оплакалъ, както се оплаква най-близъкъ и много милъ смъртникъ.

Скрѣбъта на Романа се увеличавала още повече отъ туй, че той сега билъ безъ старецъ-ръководителъ. Като видѣлъ това, Григорий Синаитъ го изпратилъ при другъ единъ старецъ, който по онова време безмълствувалъ негде далечъ отъ манастиря въ пустинята. При този старецъ още отъ по-рано билъ и монахъ Иларионъ, който заеано съ Романа дошълъ въ Параория отъ Търновския манастиръ Св Богородица Одигитрия.

Послушанието, слугуването при този старецъ (който както и починалиятъ, билъ човѣкъ боленъ и то толкова зле, щото Романъ, при всичкото си старание, не могълъ да му помогне) не било по-леко отъ службата при недавно починалия. По онова време въ

ония мѣста имало голѣмъ гладъ. Гладували и всички монаси. Въ килията на Романовия старецъ нѣмало нищо друго за ядене, освенъ малко рѣжъ, която употребявали за храна, като я варили въ вода, безъ всѣкакви приправи. Не стигало и това. А въ оная мѣстностъ по онова време върлували разбойници, наричани отъ мѣстните жители *хусари*, които немилостиво измъчвали монаситѣ, които дори ги горили съ негорѣщено желязо и имъ отнемали и малкото имъ храна. Това станало причина много души да избѣгатъ отъ тази мѣстностъ. Дълго време Романъ и Иларионъ не се решавали да последватъ примѣра на избѣгалиитѣ моноси, а търпѣли и гладъ, и причиняванитѣ имъ отъ хусаритѣ страдания, защото смѣтали, че това е Божие наказание, което тѣ трѣбва търпеливо да понасятъ. Но работитѣ най-после дотолкова се влошили, че Романъ и Иларионъ намѣрили на благо-разумно да избѣгитъ, като взематъ съ себе си и болния си старецъ. Тѣ преминали Балкана и дошли въ България (Загорие). Тукъ тѣ се заселили въ мѣстността *Мокра*, която се намирала на единъ день пѣтъ далечъ отъ градъ Търново. Самъ ромнъ, когато и тука, поради добродетелния му животъ, а още повече поради смириенето му и любовта му къмъ всички, наричали Добророманъ, неизвѣстно дали по Божие благоусмотрение за по-голѣма за него полза, или по бѣсовса завистъ,

следъ малко време, като отишъл да се уедини и самъ, далечъ отъ всички човѣци, да се подвизава, безъ съгласието и благословението на стареца си, напусналъ Мокра и отишълъ въ едно съвсемъ диво и пусто мѣсто и тамъ захваналъ да се подвизава насаме. Колкото и да му било жалко за стареца му, Романъ се утешавалъ съ мисълта, че той — старецътъ — не останалъ самъ, защото при него останалъ монахъ Иларионъ.

Случило се, че тъкмо презъ това време старецътъ умрѣлъ. Романъ смѣталъ, че това е едно голѣмо Божие наказание за него и то съ право: Той напусналъ стареца си безъ негово знание, безъ да получи за това разрешение и благословение отъ него. Това било нарушение на обещанието да бжде послушенъ, покоренъ до пълно себеотрицание, каквото давали всички исихасти — ученици на Григория Синаита. А пъкъ нарушението на това обещание се считало за велико престѣпление. Ето защо, щомъ като се научилъ за смъртта на стареца, Романъ се завърналъ, отишълъ на гроба му и като падналъ съ лице върху него, започналъ грѣмко да ридае, оплаквайки малодушието на своята немощъ И ако монахъ Иларионъ не билъ го утешилъ съ думи и не билъ го вдигналъ отъ гроба, той, може би, тамъ би умрѣлъ,

както и лъвътъ на св. Герасимъ умрѣлъ върху гроба му. Утешенъ, прочее, отъ думитѣ на Илариона и отстраненъ отъ гроба на стареца си, Романъ помолилъ Илариона да го приеме за свой послушникъ, привично смѣтайки, че само той — Иларионъ — ще може напълно да го утѣши и успокои: „Азъ, — съ сълзи на очи казвалъ Романъ на Илариона, — направихъ великъ грѣхъ, престѣпихъ заповѣдта ти — *безусловното послушание, за пълното отказване отъ своята воля и всецѣлото подчинение на личността си на волята на стареца*; направихъ този грѣхъ като самоволно се отдалечихъ отъ милостта на стареца, и сега те моля да ме приемешъ за свой послушникъ, като ти обещавамъ, че ще ти се покорявамъ въ името на Господа“. — Иларионъ, считайки Романъ за много по-свършенъ отъ себе си, отклонилъ молбата му и дълго време не се съгласявалъ да я удовлетвори, въпреки постояннитѣ му молби. Най-после, единъ день Романъ падналъ на колѣне предъ Илариона и му заявилъ, че нѣма да се изправи, докато не бжде удовлетворена молбата му. Като видѣлъ, колко настоятелно Романъ се моли и за да го успокои, Иларионъ най-после склонилъ да удовлетвори молбата му, приелъ го за свой послушникъ. (Следва)

Святій Боже.

А.Н.Струминого

Свя-тый Бо-же, Свя-тый крѣп

кій, Свя-тый без-смер-тний по

ми-луй насъ

Модата като отражение на вътрешния стремежъ на живота.

Не бива да се мисли, че модата е нѣщо случайно, не. Не е случайность, както не сж случайность носиитъ на разнитъ народи и племена. — Носията на племето е най-вѣренъ изразъ на духовното му и умствено развитие. Така и въ отдѣлната личность—грубиятъ или облагороденъ вкусъ се отразява въ облѣклото.

Напримѣръ, въ носията на нашитъ селяни отъ всички области още отъ най-древни времена до освобождението ни

отъ турцитъ, даже и до балканската война, бѣ отразенъ цѣлия характеръ на племето ни. Въ здравата и солидна тъквнъ на носията — здравия солиденъ и не разточителенъ нравъ; въ подбора на цвѣтоветъ — жена на голѣмо художническо творчество; а въ самитъ шивични изобретения — дълбокото религиозно чувство, защото всѣка фигура, всѣки мотивъ, е древно-скитско образно писмо. Това пре-красно е разкрилъ покойниятъ

Ионко Владикинъ, въ своята „История на древнитѣ траки“. Въ сокая и крѣжилото на нашата селянка въ прочелника ѝ, въ ржавитѣ, политѣ и колана и въ принадлежащитѣ подробности къмъ облѣклото, народния художникъ-творецъ е вложилъ твърде осмислено по единъ символъ за неговия общественъ, семеенъ, нравственъ и религиозенъ битъ.

Така е било и у другитѣ народи.

Презъ срѣднитѣ вѣкове, когато инквизицията е вселявала ужасъ, въ облѣклото на тогавашната жена е било отразено това страхотно гнетуще положение. Тя тогава всѣки мигъ е треперѣла за своитѣ близки — баща, мжжъ, синъ или братъ. Дрехитѣ, които е носѣла жената тогава сж били тъмни, широки и закрити. Тѣ напомнятъ досущъ сегашнитѣ одежди на католишкитѣ монахини. Въ тия благородни дрехи тогавашната жена смирено бѣ закътала чистота и мѣдростъта на своята душа и цѣлото страдание на своя народъ. Отличавала се е съ голѣмъ моралъ и дълбоко религиозно чувство. Тя е пълнила църквитѣ и само въ единение съ Бога е нямрала покой и утѣха отъ земнитѣ неправди. Но именно тая благочестива и мѣдра жена въ тишина е подготвила най-силнитѣ духове за великия ренесансъ (възраждането) — най-свѣтлото време въ еволюцията на човѣшката култура.

Но, това, което великата премѣдростъ твори, безумието на земната суета руши.

Въ никои времена на човѣшки падения жената не е заставала на такова низко стѣпало, на което я виждаме днесъ. — Днешното ѝ облѣкло подчертава това.

Разбира се, модата не е плодъ на капризна случайность. Тоя художникъ, който е нарисувалъ днешния моденъ журналъ, е билъ вѣренъ изразителъ на стремежа на сегашната жена. Той ни я избразява въ такава безсрамна разголеность, въ каквата не сме я виждали въ никоя епоха. Такава рокля, къса до колѣнетѣ, безъ ржави, съ разголени рамене и тѣй олепена о тѣлото и прозрачна, щото да се очертава и вижда всѣки мускулъ, е била позволена само на продажнитѣ жени по вертепитѣ. Подъ такава облѣкло днесъ мжчно може да се различи порядъчната отъ падналата жена, и девицата отъ жената, понеже всѣка еднакво се стреми колкото е възможно повече да изтѣкне своята плътъ. Къмъ кройката на облѣклото си днешната моденоска е приспособила и подходяща походка за да бѣде всичко въ стилъ! — Припасала бедрата си съ лъскавъ коланъ, тя тѣй цинично угѣва своитѣ изпъкналости, щото вървежа ѝ напомня еротичнитѣ танци изъ харемитѣ. Прибавете още чудовищното пѣстроцвѣтие отъ най-просташко крещещитѣ бои, разнитѣ безстилни и разностилни фигури на платоветѣ: ту огромни квадрати, ту тригълници, спирали, човѣшки, животински и птичи образи, разнитѣ пречупени и прави,

тънки и най грубо дебели линии — става още по-ясна дисхармонията, която подчертава една абсолютна забърканост и безпжтица у сегашната жена. Остригѣ цвѣтове говорятъ за груби усещания, за липса на вкусъ и всѣкакво понятие за истинска красота и благородство; а разголването ѝ — че е останала безъ всѣкакво вътрешно съдържание и всичко у нея избива на вънъ, прави я бездушна и материална. Ами боята, която тя натрупва по своето лице?.. Така цинично-карнавално облѣчена и

боядисана, тя се явява въ обществото съ кокетна усмивка, така маскирана, тя се движи предъ своето семейство предъ своя мжжъ и децата си, такава се явява и въ храма предъ лицето на Бога.

Каква другарка може да бжде на своя мжжъ такава жена?

Какви бждещи граждани и гриждани може да подготви такава мжика?

Такава жена каква функция може да изпълнява въ обществото, и каква религия може да има тя?

Роза Попова.

ДОМАКИНСКИ ИЗВЕСТИЯ

Вадене петна отъ овощия

Петна отъ овощия върху бѣли платнени или ленени покривки за маси или кърпи се вадятъ най-добре съ врѣла вода: лекедисаната покривка се държи разпънатата отъ нѣкого, а пѣкъ другъ нализа върху нея врѣла вода. Следъ това, покривката се изпира съ студена вода.

Режимъ при подагра и ревматизъмъ

Лица, боледуващи отъ подагра и ревматизъмъ, трѣбва да държатъ единъ правилень режимъ. Збранява имъ се да ядатъ следнитѣ продукти: яйца, каймакъ, мозъкъ, дробъ, бѣбреци, телешка глава, зеленъ фасулъ, гжи, какао, шо коладъ, чай, овнешко, свинско. Говеждо месо е за предпочитане предъ агнешко, телешко, ярешко и пилега. Хлѣбъ могатъ да ядатъ умѣрено.

Най-полезната храна за такива хора сж супи и чорби отъ зелен-

чуци, салата, моркови, ангинари цвѣтно зеле, оризъ, прѣсно сирене и овощия.

Лѣкуване на застарѣла трѣска.

Тамъ, гдето при лѣкуването на застарѣла трѣска хининътъ нищо не помага, народната медицина посочва следния рационаленъ лѣкъ; три пълни лъжички чисто, изпечено и смлѣно кафе, отъ него приготвяваме кафе, което подаваме въ чаша, въ която изцеждаме сока на единъ лимонъ, прибавяме 4 супени лъжици силенъ ромъ и жълтъка отъ едно яйце. Всичко това добре разбъркваме и болниятъ го изпива наведнѣжъ при самото му втрисане. И най-застарѣлитѣ трѣски изчезватъ следъ това и то безвъзвратно.

Лѣкуване хроническа кашлица и болки въ гърдитѣ.

Прочутиятъ виенски лѣкаръ докторъ Мюлеръ препоръчва след-

ното лѣкарство противъ гърдо-бола и застарѣла кашлица: Вземаме единъ литъръ чисто кравешко млѣко, сипваме въ него 2 супени лъжици счукано конопено семе, сваряваме го при постоянно бъркане и болния пие отъ тая смѣсь по 1 чаша три пѣти на день, но винаги топло. Това коренно лѣкува хроническитѣ кашлици и болкитѣ въ гѣдитѣ.

Влиянието на съня върху цвѣта и свежестъта на лицето.

Тихиятъ и спокоенъ сънъ влияе благотворно върху мускулитѣ на лицето и угаложава кръвѣта, която отъ своя страна поддържа свежестъта на хората като ѝ придава плѣнителенъ цвѣтъ. Когато си лѣгнемъ да спимъ трѣбва да лежимъ на гърба си, мал-

ко обърнати на дѣсно. Ако искаме сънѣтъ ни да бжде спокоенъ и тихъ, преди лѣгане трѣбва да изядаме по 2 чаени лъжички медъ, или 3—4 ябълки, или чеснѣкъ.

Предпазване месото отъ мухи.

Опита е показаль, че покривки, потопени въ обикновенъ оцетъ и изтискани, не допускатъ мухитѣ да кацатъ на месото, а следователно, и не даватъ възможность да се образуватъ личинки и да развалятъ месото. Натопени въ оцетъ, покривкитѣ не влияятъ на цвѣта и вкуса на месото.

Поради голѣмата ектиния на това средство, може съ голѣмъ успѣхъ да се практикува извъ кухнятъ, особено сега презъ лѣтото, кждето има много мухи.

БЕЛЕЖКИ

Св. Синодъ съ окръжно до епархийскитѣ началства и свещеницитѣ въ царството препоръчва „Библия въ картини“ и „Жития на светиитѣ“, издания на Братството „Бѣлъ Кръстъ“, като ги поканва да се поставятъ за най-широкото имъ разпространение между народа, както и да дадатъ най-добро съдействие на сестритѣ отъ

Братството при разпространението на казанитѣ книги.

Нова подписка за „Християнка“. Който запише нови 15 абонати за „Християнка“ и внесе напълно абонамента имъ, ще получи даромъ единъ екз. „Библия въ картини“. Който запише нови два абонати за „Християнка“ и внесе напълно абонамента имъ ще получи

даромъ единъ екз. „Сътворението на свѣта“.

Порнографіята. Тия дни Камарата на Лордоветъ въ Англия е разгледала законопроектъ противъ порнографіята.

У насъ порнографіята е въ своя бѣсъ. Порнографія изъ вестници, порнографія изъ книги за четене, порнографія изъ кинематографи, порнографія изъ илюстрирани картички и други картини и пр. и пр. Никой не се съща да вземе мѣрки. А какъ тя разлага, какъ тя губи душитъ!?

Война противъ модата въ Германия. Германскитѣ жени отъ Рейнъ сж имали въ Кйолнъ своя особена седмица по случай хилядогодишнината отъ присъединяването на Ренания къмъ Райха. На единъ тѣхенъ банкетъ е присѣствувалъ и кмета на Кйолнъ-Аденауеръ. Следъ вечерята, при дигането чашата за наздравича, той заявилъ, на женитѣ: „Като политикъ и мъжъ, моля ви помогнете на насъ, мъжетѣ, да отстранимъ прекаленостъта и смѣшното въ женската мода въ Германия: кжситѣ рокли, голитѣ ржцѣ, прозрачностъта на облѣклото, рѣзанитѣ коси и другитѣ екстравагантности. Въмѣсто това, нека да подигнемъ и усилимъ майчинитѣ чувства у германката. Модата убива майката и семейството“.

Този апелъ на Кйолнския кметъ сега заставя всички модни магазини въ цѣла Германия да му обявятъ война. Въ Берлинъ се готвятъ огромни демонстрации противъ модомираза отъ страна на голѣмитѣ

модни салони, артисткитѣ, демимонденкитѣ и други защитнички на модата. Ето кому е нужна голата мода.

По абонамента. Тази е третата книжка отъ III годишнина на Християнка. Месецитѣ юлий и августъ сж ваканционни. Следната — IV книжка, ще излѣзе за м. септемврий — въ края на сжция. *Презъ вакционнитѣ месеци ще бждатъ приготвени квитанциитѣ на всички неплатили абонати и ще имъ се пратятъ по пощата, за да ги изплатятъ.* Ние повторно молимъ всички абонати, щомъ имъ се представи квитанцията, да ги изплатятъ, а не да ги повръщатъ и ставатъ причина за излишни разходи. И безъ това „Християнка“ е тѣй евтена, че съ 40 лв. едва посреща разноскитѣ си. Не бива абонатитѣ да ставатъ причина, за да се правятъ нови разходи и да се създаватъ главоболия на редакцията.

Премията: Чудесата, притчитѣ и страданията на Господа И. Христа ще излѣзе отъ печатъ къмъ м. октомврий т. г. Тогава ще се изпрати тя на всички абонати, които сж платили абонамента си изцѣло за III годишнина до 30 юний т. г., съгласно обявлението. Никому нѣма да се прави никакво изключение.

„Библията въ картини“ както и I томъ „Жития на светиитѣ“ ще излѣзатъ, споредъ договора съ печатаря, до 15 септемврий т. г. Библията по технически причини, ще излѣзе само на хубава хартия и съ цвѣтенъ печатъ и съ двойно голѣми картини отъ помѣсте-

нитъ въ „Християнка“. Ще струва 150 лв. за всички непредплатили. Когато казанитъ книги бждатъ готови, сами сестритъ ще ги занесатъ, наесенъ, на записалитъ се вече абонати. Както редакцията, така и Братството, сж особено благодарни на всички ония, християнки и християни, които на довѣрие се записаха за горнитъ книги и предплатиха абонамента си.

Тъ чувствително подкрѣпиха Братството, за да се издадатъ казанитъ книги.

Върна на сжжитъ обещания, редакцията на „Християнка“ ще даде премията „Библия въ картини“ на всички настоятели, които презъ II и III год. сж изпълнили условията на редакцията, обявени въ „Християнка“. Ето защо умоляватъ се всички тѣ, които иматъ добито право за „Библия въ картини“ съ писмо до редакцията, най-късно да 15 септемврий, да заяватъ това, като съобщатъ, съ що именно сж добили това право, т. е. колко души и кои сж записали за абонати и сж внесли напълно абонамента имъ.

Обръщаме вниманието на абонатитъ. Нѣкои абонати се оплакватъ, че не били получили нѣкои книжки на „Християнка“. Нека се знае, че списанието се изпраща редовно на всички абонати. Редакцията има всичкия интересъ абонатитъ да получаватъ редовно книжкитъ. Нередовността, значи, остава върху пощата. Заради това всички абонати сами да следятъ за книжкитъ си. Който не получи нѣкоя книжка, нека писмено

извести редакцията, за да му се изпрати друга. Нека, обаче, се помни, че ако абонатътъ не заяви това до изпращането на втората книжка следъ неполучената, губи право да я получи безплатно.

Смѣняване адреситъ. Има абонати, които смѣняватъ адреситъ си, премѣстватъ квартиритъ си и пр., ала своевременно не съобщаватъ това на редакцията. Книжкитъ отиватъ на старитъ адреси, и се губятъ. Следъ това такива абонати съобщаватъ въ редакцията и искатъ нови книжки. Съобщаваме, че редакцията не може да изпраща безплатно книжки на абонати, които по своя вина сж станали причина да се изгубватъ.

Миналогодишнитъ течения на „Християнка“ струватъ по 80 лв. едното, а всѣка книжка по 8 лв. Изпращането става само срещу предварително заплащане стойността.

Намѣриха се абонати, които, като имъ се изпратиха квантититъ по пощата за внасяне абонамента на „Християнка“ за I или II годишнина, отказаха да ги изплатятъ. Съ прискърбие такива абонати сж предупредени отъ редакцията съ писмо, че тѣ посѣгатъ, по тоя начинъ, на залъка на Братството и убиватъ неговитъ усилия да издава списанието. Отъ това писмо мнозина сж силно жегнати. Съ писма до редакцията нѣкои протестираатъ, убивдатъ и пр. Да, господа, ако не искате да получавате списанието или пъкъ да го плащате, повърнете го. Но ако го получавате, нѣмате право да се обиждате, когато Ви

напомнятъ че постъпката Ви— данеплащате, е грозна иужасна!

Има абонати, които получавали по едно течение на две имена. Плащатъ едното а, другото не. Защо? Ако е било грѣшка, защо задържахте второто течение?

Нѣкои отъ абонатитѣ, които сж получили специалнитѣ писма отъ 22 юний т. г., относно това, че сж повърнали квитанциитѣ безъ да ги платятъ, заявяватъ че не били имъ представяни отъ пощата подобни квитанци.

Молимъ всички такива абонати да ни съобщатъ това писмено, защото ние притежаваме повърнатитѣ отъ пощата квитанции съ подписитѣ на раздавачитѣ и ще излъже, че последнитѣ сж своеволничили. Въ такъвъ случай ще направимъ постъпки предъ Дирекцията на Пощитѣ.

Подлости. Има хора на тоя свѣтъ, които презъ цѣлъ животъ сж интриги и подлости се занимаватъ. Това е тѣхната стихия, вѣнъ отъ която тѣ се губятъ като едноневкитѣ, а въ нея тѣ изпъкватъ като виртуозни, демони.

На такива хора, които сж яли, а може би и сега ядатъ хлѣба на Църквата, се дължатъ разни жлъчни съобщения изъ вестницитѣ — ту противъ канцеларията на Св. Синодъ, ту противъ самия Синодъ, ту противъ църквата и пр. Не оставятъ на мира и Братството „Бѣлъ кръстъ“. Така напр., въ брой 154 на „Радикалъ“ отъ 15. VII т. г. е писано буквално: „Защо е похарчено повече отъ милионъ за обзавеждане на „Бѣлия

Кръстъ“; кому е нуженъ „Б. кръстъ“, сестритѣ отъ който Варненския владика не пуца въ своята епархия и какъвъ е вътрешния животъ на тоя „Бѣлъ Кръстъ“?... Защо сж дадени за командировачни въ Египетъ — 100000 лв.

Отговаряме: „Варненскиятъ владика“ не само че пуца сестритѣ въ своята епархия, но отъ всичкитѣ владици най-добре ги е приелъ и най-добре съдействие имъ далъ, като се погрижилъ и квартира да имъ се намѣри.

„Бѣлия Кръстъ“ е нуженъ за целитѣ на Българската църква, крепне и расте съ Божията помощ и вади очитѣ само на хората, които се тревожатъ отъ всѣкакъвъ утѣхъ въ Българската църква. Достатъчно е списанието „Християнка“, което „Б. Кръстъ“ издава, за да оправдае съществуването си. Животътъ въ „Бѣлия Кръстъ“ е *строгъ монашески животъ, образцовъ повече отъ живота въ всички наши манастири и свѣтски училища и пансионни. Напуста брѣтвите — „елате и вижте“!*

Разходвани сж за обзавеждането на „Б. Кр.“ и за командировка сж дадени половината отъ съобщенитѣ суми. Св. Синодъ е въ власть да издигне, както и ще издигне, единъ день, здание за „Б. Кр.“ на 10 — 15 милиона лева. Бѣде ли ви това? Кого кжде ще командироватъ, — не е ваша работа.

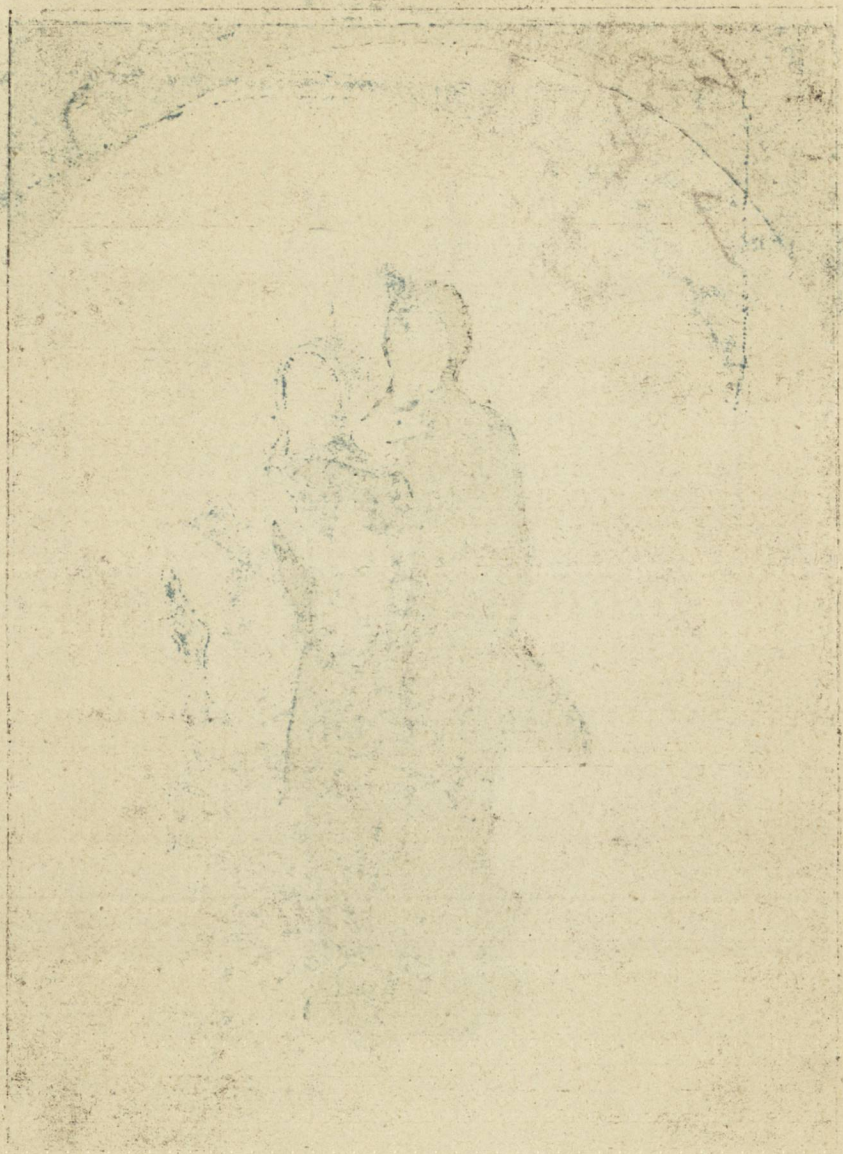
Това пишемъ за читателитѣ на вестницитѣ, които допускатъ подлости и интриги изъ колениитѣ си, но не и за авторитѣ на подлоститѣ. Тѣ не заслужаватъ внимание.

СВ. БОГОРОДИЦА

Издание на Братство „Бѣлъ Кръсть“

Стъ В. М. Васнецовъ.

Small, illegible text or markings at the bottom left of the page.